

ارزشیابی صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمی

ویژه مهارت‌آموزان ((موضوع ماده ۲۸ اساسنامه دانشگاه) | پائیز ۱۳۹۹

رشته مراقبت سلامت

راهنمای آزمون کتبی

ویژه مهارت‌آموزان ورودی ۱۳۹۸ و مهارت‌آموزان باقیمانده از سال‌های قبل

ضمن آرزوی موفقیت برای تمامی شما شرکت‌کنندگان ارزشیابی صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمی و آرزوی توفیق برای خدمت اثربخش در طول دوران خطیر معلمی برای شما عزیزان.

آزمون کتبی ارزشیابی صلاحیت حرفه‌ای برای مهارت‌آموزان محترم، شامل دو نوع سؤال چندگزینه‌ای و مجموعاً ۷۰ سؤال به شرح زیر است.

الف- مؤلفه کتبی چندگزینه‌ای عادی

این بخش از آزمون برای رشته مراقبت سلامت شامل ۵۵ سؤال متناسب با رشته تخصصی مهارت‌آموزان و در چهار حوزه زیر خواهد بود:

- درک و تحلیل موقعیت تربیتی-اخلاقی
- دانش موضوعی
- تحلیل محتوای اسناد و کتب درسی
- دانش تربیتی

مهارت‌آموزان لازم است به ۵۵ سؤال مؤلفه چندگزینه‌ای عادی متناسب با چهار حوزه فوق‌الذکر پاسخ دهند. این سؤالات می‌تواند شامل سؤالات چندگزینه‌ای ناظر بر سناریوهای کوتاه و مجزا باشد. جزئیات و تعداد سؤال‌های هر حوزه به صورت زیر است:

الف- ۱- مجموعه اول شامل ۱۰ سؤال با موضوع درک و تحلیل موقعیت تربیتی-اخلاقی است. هسته سؤالات این مجموعه به شرح جدول شماره ۱ است.

جدول ۱- مجموعه اول سؤالات مؤلفه کتبی چندگزینه‌ای عادی

تعداد سؤال	حیطه محتوایی
۱۰ سؤال چندگزینه‌ای	چیستی، چرایی و چگونگی اخلاق حرفه‌ای تربیت، حقوق و تکالیف نهاد تربیت در قبال ذینفعان، مسائل اخلاق حرفه‌ای تربیت

راهنمای مواد آزمون کتبی در ارزشیابی صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمی

رشته مراقبت سلامت

الف- ۲- مجموعه دوم از ۲۰ سؤال مربوط به **دانش موضوعی** لازم برای معلمی از برنامه درسی دوره‌های تحصیلی مرتبط با رشته تخصصی تشکیل شده است. محتوای این بخش شامل درک مفاهیم و ارتباط آنها و توانایی حل مسأله در رشته تخصصی مراقبت سلامت، از دروس "اصول و مبانی بهداشت"، "آموزش بهداشت محیط"، "مبانی بهداشت روان"، "آموزش بهداشت خانواده"، "بهداشت روان دانش آموزان" و "بیماری‌شناسی و غربالگری بیماری‌ها و سؤالات این بخش به شرح جدول زیر است.

جدول ۲- راهنمای مجموعه دوم سؤالات مؤلفه کتبی چندگزینه‌ای عادی

تعداد سؤال	حیطه محتوایی
۲۰ سؤال چندگزینه‌ای متناسب با رشته تخصصی	اصول فردی و عمومی بهداشت و تغذیه و روش‌ها و مراحل آموزش آنها،
	نقش عوامل مختلف در تحکیم و بهداشت خانواده، ازدواج و سالمندی،
	راهکارهایی جهت پیشگیری از رفتارهای مخاطره‌آمیز سلامت روان در دانش آموزان،
	روش‌ها و راهکارهای ارتقای سلامت روان،
	عوامل مؤثر بر آلودگی‌های محیط زیست،
	عوامل مؤثر بر انتشار و اپیدمی بیماری‌ها و اصول کلی پیشگیری و کنترل بیماری‌های واگیر و غیرواگیر.

الف- ۳- مجموعه سوم شامل ۱۵ سؤال از **دانش تربیتی- موضوعی** لازم برای دبیران است. هدف این مجموعه، سنجش توانایی مهارت‌آموز در «نقد و بررسی اسناد» و هسته دروس مرتبط با این مجموعه از سرفصل دروس دوره مهارت‌آموزی، به شرح جدول شماره ۳ است.

جدول ۳- راهنمای مجموعه سوم سؤالات مؤلفه کتبی چندگزینه‌ای عادی

تعداد سؤال	حیطه محتوایی
۱۵ سؤال چندگزینه‌ای متناسب با رشته تخصصی	سند تحول با تأکید بر ساحت‌های شش‌گانه تربیتی، برنامه درسی ملی، برنامه درسی، شرح وظایف، راهنماها و آیین‌نامه‌های مراقبت سلامت در مدارس،
	محتوای کتاب‌های درسی مرتبط با سلامت و بهداشت و راهنمای آنها در آموزش عمومی.

الف- ۴- مجموعه چهارم شامل ۱۰ سؤال از **دانش تربیتی** مورد نیاز برای مراقبت سلامت در مدارس است. هسته دروس مرتبط با این مجموعه از سرفصل دروس دوره مهارت‌آموزی، به شرح جدول شماره ۴ است.

جدول ۴- راهنمای مجموعه چهارم سؤالات مؤلفه کتبی چندگزینه‌ای عادی

تعداد سؤال	حیطه محتوایی
۱۰ سؤال چندگزینه‌ای متناسب با رشته تخصصی	دانش تربیتی مورد نیاز برای مراقب سلامت: روانشناسی رشد و اهمیت آن در آموزش و یادگیری آموزش کاربردی بهداشت در مدارس آموزش بهداشت خانواده

ب- مؤلفه کتبی چندگزینه‌ای با سناریوهای بلند موقعیت‌محور

این بخش از آزمون شامل ۱۵ سؤال است که در ارتباط با ۳ موقعیت عملکردی مطرح خواهد شد. هر موقعیت عملکردی در قالب یک سناریوی آموزش-یادگیری ارائه می‌شود و مهارت‌آموزان محترم بر اساس آن موقعیت عملکردی و پس از بررسی دقیق سناریوی مطرح شده، به ۵ پرسش مرتبط با هر سناریو پاسخ می‌دهند.

چند نمونه از موقعیت‌هایی که می‌توان مشابه آن‌ها را در آزمون دید، به شرح زیر است. طراحان آزمون در قالب موقعیت‌های مشابه به نوشتن سناریو خواهند پرداخت؛ لیکن این نمونه‌ها تعهدی برای دانشگاه برای مطابقت کامل موقعیت‌ها، ملاک‌های ارزیابی و یا پرسش‌های ذیل آن ایجاد نمی‌کند.

موقعیت ۱ نقد موقعیت تربیتی و تصمیم‌گیری در شرایط تعارض آمیز اخلاقی

ملاک‌های ارزیابی

۱. تحلیل موقعیت
۲. کاربرد اصول
۳. نقد با توجه به حقوق و تکالیف
۴. حل تعارض‌های اخلاقی

راهنمای پاسخ در این موقعیت

در این سناریو، یک موقعیت تعارض آمیز اخلاقی/تربیتی (عمل فردی/سازمان آموزشی) به مهارت‌آموز ارائه می‌گردد. از مهارت‌آموز انتظار می‌رود با توجه به موقعیت پیش آمده و بررسی دقیق دلایل این کنش اخلاقی/تربیتی، به ۵ سؤال چندگزینه‌ای مرتبط با موقعیت پاسخ دهد. بر این اساس مهارت‌آموز باید به گونه‌ای موقعیت تعارض آمیز اخلاقی پیش آمده را بر اساس اصول اخلاق حرفه‌ای و با توجه به حقوق و تکالیف ناظر به موقعیت تحلیل و ارزیابی کند که بتواند با استدلال منطقی و مبتنی بر شواهد علمی، پاسخ درست را برای هر کدام از سؤالات مطرح شده انتخاب نماید. مهارت‌آموز در صورتی قادر است به ۵ سؤال مرتبط با این سناریو پاسخ دهد که:

- ۱- درباره چیستی و چگونگی اصول اخلاقی (حقوق و تکالیف) حاکم بر موقعیت تعارض آمیز پیش آمده، به شناخت وثیقی رسیده باشد.
- ۲- ارزش‌های اخلاقی (حقوق و تکالیف) را در موقعیت شناسایی و مقایسه کند.
- ۳- دلایل مؤثر در ایجاد ضعف و قوت در موقعیت تعارض آمیز را شناسایی و استدلال مناسب را از منظر حقوق، تکالیف انتخاب کند.
- ۴- برای رفع تعارض از موقعیت، توانایی انتخاب راه‌حل را داشته باشد.

موقعیت ۲

ارزیابی طرح سنجش نیازهای سلامت تغذیه، سلامت روان یا محیط زیست

ملاک‌های ارزیابی

۱. نیازسنجی
۲. اجرا و ارزیابی برنامه هدفمند

راهنمای پاسخ در این موقعیت این موقعیت دربردارنده طرح سنجش برای شناسایی نیازهای سلامت دانش‌آموزان (تغذیه، روان، محیط‌زیست) در مدرسه است و از مهارت‌آموز خواسته می‌شود طرح را ارزیابی کند. مهارت‌آموز در صورتی قادر است به ۵ سؤال مرتبط با این سناریو پاسخ دهد که بتواند:

۱. تشخیص دهد که آیا طرح سنجش، نیازهای متنوع دانش‌آموزان را شناسایی کرده است؟
 ۲. تشخیص دهد که آیا طرح سنجش از یافته‌های معتبر و شیوه‌های متعدد سنجش نیازها استفاده کرده است؟
 ۳. عوامل تهدیدکننده و محافظت‌کننده را تشخیص دهد.
 ۴. تشخیص دهد که آیا طرح سنجش برنامه عملیاتی و طرح مدون ارتقای سلامت پیشنهاد کرده است.
- با توجه به موارد فوق‌الذکر، مهارت‌آموزان محترم برای پاسخ‌دادن به ۵ سؤال مرتبط با این سناریو، نیاز به تحلیل و تبیین منطقی موقعیت این سناریو و استدلال مناسب مبتنی بر شواهد علمی مرتبط با رشته تخصصی و فراخوانی آموخته‌های خود دارند.

موقعیت ۳

ارائه راهکار ارتقای سلامت روان دانش‌آموزان

ملاک‌های ارزیابی

۱. شناسایی و تحلیل عوامل تهدیدکننده یا محافظت‌کننده سلامت روان
۲. شناسایی و تحلیل موقعیت تربیتی با توجه به عوامل
۳. ارزیابی راهکار ارتقای سلامت روان

راهنمای پاسخ در این موقعیت این موقعیت، برآمده از رویدادی در مدرسه است که اختلالات روانی در پدیدآیی آن رویداد نقش داشته است. از مهارت‌آموز خواسته می‌شود تا به تحلیل راهکارهای ارتقای سلامت بپردازد. مهارت‌آموز در صورتی قادر است به ۵ سؤال مرتبط با این سناریو پاسخ دهد که بتواند تشخیص دهد:

۱. آیا راهکارهای پیشنهادی، عوامل تهدیدکننده یا محافظت‌کننده سلامت روان دانش‌آموزان را شناسایی و گزارش کرده است.
 ۲. آیا تبیین مربوط به نقش عوامل تهدیدکننده یا محافظت‌کننده سلامت روان ارائه شده است.
 ۳. آیا استدلال و تبیین مناسبی برای چرایی وجوه مختلف موقعیت تربیتی از منظر عوامل تهدیدکننده و محافظت‌کننده سلامت روان از جوانب مختلف فردی، اجتماعی، فرهنگی و خانوادگی و ... ارائه شده است.
 ۴. آیا تحلیل و راهکارهای ارتقای سلامت روان ارائه شده است.
- با توجه به موارد فوق‌الذکر، مهارت‌آموزان محترم برای پاسخ‌دادن به ۵ سؤال مرتبط با این سناریو، نیاز به تحلیل و تبیین منطقی موقعیت این سناریو و استدلال مناسب مبتنی بر شواهد علمی مرتبط با رشته تخصصی و فراخوانی آموخته‌های خود دارند.

موقعیت ۴ ارزیابی فرصت یادگیری برای نهاده‌کردن حفظ محیط زیست و مواجهه مؤثر با منابع آلودگی

ملاک‌های ارزیابی

۱. منطق طراحی فرصت یادگیری
۲. تحلیل آسیب ناشی از آلاینده‌ها
۳. اجرایی بودن فرصت
۴. ارتباط فرصت یادگیری با تجربیات پیشین

راهنمای پاسخ در این موقعیت این موقعیت، برآمده از مشکل زیست‌محیطی در محیط مدرسه است و مهارت‌آموز باید به ارزیابی برنامه رفع مشکل بپردازد. مهارت‌آموز در صورتی قادر است به ۵ سؤال مرتبط با این سناریو پاسخ دهد که بتواند تشخیص دهد آیا این برنامه رفع مشکل:

۱. رابطه منطقی بین عناصر برنامه درسی برقرار کرده است؟
۲. استدلال و تبیین مناسبی برای چرایی و چگونگی مواجهه با آلودگی‌های محیط زیست انتخاب کرده است؟
۳. دارای امکانات و یا موانع اجرایی احتمالی است؟
۴. همچنین مهارت‌آموز باید قادر باشد تا طرح را از نظر به‌گزینی تجارب متنوع پیشین و استفاده در موقعیت جدید، برای ایجاد انگیزش بررسی کند.

با توجه به موارد فوق‌الذکر، مهارت‌آموزان محترم برای پاسخ‌دادن به ۵ سؤال مرتبط با این سناریو، نیاز به تحلیل و تبیین منطقی موقعیت این سناریو و استدلال مناسب مبتنی بر شواهد علمی مرتبط با رشته تخصصی و فراخوانی آموخته‌های خود دارند.

منابع آزمون

سرفصل برنامه درسی دوره یکساله مهارت‌آموزی

با تأکید بر محتوای الکترونیکی ارائه شده در پودمان‌های آموزشی،

به همراه شرح وظایف، راهنماها، آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و برنامه‌های ابلاغی
از دفتر سلامت وزارت آموزش و پرورش به کلیه ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها،
از جمله:

دستورالعمل‌های برنامه سفیران سلامت،

برنامه ارتقای سلامت دهان و دندان دانش‌آموزان در قالب طرح وارنیش فلوراید تراپی

و طرح عاری از پوسیدگی دندان پایه ششم و هفتم،

برنامه مکمل‌یاری ویتامین دی و طرح آهن‌یاری،

برنامه پیشگیری و کنترل پدیکلوزیس سر در دانش‌آموزان به علاوه آیین‌نامه بهداشت محیط مدارس
و مباحث مربوط به حوزه سلامت در سند تحول بنیادین.

توجه: هرگونه استفاده از مفاد این راهنما و انتشار آنها برای تمامی امور (شامل تمام امور تجاری، پژوهشی و ...)

به جز آمادگی شخصی مهارت‌آموزان برای آزمون،

منوط به اجازه کتبی از معاونت نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه فرهنگیان است.

